

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۲۰ / ۴ / ۱۳۸۰

پیوست

بیت

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۸۵،۱۱،۸۷۶ صج

تاریخ ثبت: ۱۰، ۴، ۸۰ تصح

اقدام کننده:

رئیس شورای نگهبان

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۲۱۵۳/۴۸۷ مورخ ۱۳۸۰/۱/۱۱ دولت در مورد الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل دوم کنوانسیون ۱۹۵۴ میلادی (۱۳۳۳ هجری شمسی) لاهه در خصوص حمایت از اموال فرهنگی در صورت بروز مخاصمه مسلحانه که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۰/۴/۵ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

مهدی کروبی
رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۳۸۰/۴/۱۰

پست

بتعمالی

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۸۰۱۱/۸۷۶ صبح

تاریخ ثبت: ۸۰/۴/۱۰ عصر

اقدام کننده:

مجلس شورای اسلامی

لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل

دوم کنوانسیون ۱۹۵۴ میلادی (۱۳۳۳ هجری شمسی)

لايه در خصوص حمايت از اموال فرهنگي در صورت بروز

مخاصمه مسلحانه

ماده واحده - به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود با رعایت حق شرط ذیل و ضمن صدور اعلامیه تفسیری متعاقب آن به «پروتکل دوم کنوانسیون ۱۹۵۴ میلادی (۱۳۳۳ هجری شمسی) لایحه در خصوص حمایت از اموال فرهنگی در صورت بروز مخاصمه مسلحانه، (لايه ۲۶ مارس ۱۹۹۹ میلادی - ۱۳۷۸/۱/۶ هجری شمسی)» مشتمل بر یک مقدمه و چهل و هشت ماده به شرح پیوست ملحق شده اسناد آن را تسلیم نماید.

الف - حق شرط :

الحاق جمهوری اسلامی ایران به این پروتکل به معنای شناسایی کشورهای که آنها را به رسمیت نمی شناسد، نبوده و هیچ گونه تعهدی در قبال چنین دولت هایی ایجاد نخواهد کرد.

ب - اعلامیه تفسیری :

نظر به اهمیت فوق العاده حفاظت از میراث فرهنگی کشورها در قبال صدمات ناشی از جنگ،

باتوجه به این که میراث فرهنگی کشورها، بخشی از میراث فرهنگی بشریت محسوب می شوند، و

با عنایت به این که حفاظت کامل از میراث فرهنگی در برابر صدمات ناشی از مخاصمات مسلحانه به حمایت هایی بیش از آن چه در پروتکل حاضر ذکر شده نیازمند

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

۹۹۹

شماره

۱۳۸۰ / ۴ / ۱۰

تاریخ

پست

مبتنی بر

است؛

جمهوری اسلامی ایران انعقاد موافقتنامه‌های دو یا چند جانبه مکمل پروتکل حاضر را که متضمن اعطاء امتیازات و فراهم کردن امکانات بیشتری در جهت حفاظت از میراث فرهنگی کشورها و نیز تبیین مقررات مندرج در پروتکل از جمله قواعد عرفی حقوق بین‌الملل به نحوی که صرفاً شامل قواعدی گردد که مورد اعتراض دولت جمهوری اسلامی ایران قرار نگرفته است و نیز تعیین روشن‌تر نحوه اجرای مقررات بخش (۴) پروتکل باشد ضروری دانسته و آمادگی خود را برای انعقاد این گونه معاملات اعلام می‌دارد.

پروتکل دوم کنوانسیون ۱۹۵۴ میلادی (۱۳۳۳ هجری شمسی) لاهه در خصوص حمایت از اموال فرهنگی در صورت بروز مخاصمه مسلحانه، (لااهه، ۲۶ مارس ۱۹۹۹ میلادی - ۱۳۷۸/۱/۶ هجری شمسی)

بخش اول - مقدمه

طرف‌ها؛

با آگاهی از نیاز به توسعه حمایت از اموال فرهنگی در صورت بروز مخاصمه مسلحانه و ایجاد نظام حمایتی عالی برای اموال فرهنگی که به طور خاص تعیین شده‌اند؛ با تأیید مجدد اهمیت مقررات کنوانسیون حمایت از اموال فرهنگی در صورت بروز مخاصمه مسلحانه که در ۱۴ می ۱۹۵۴ میلادی (۱۳۳۳/۲/۲۴ هجری شمسی) در لاهه منعقد شده و با تأکید بر ضرورت تکمیل این مقررات از طریق اقداماتی برای تقویت اجرای آن؛

بیت‌المالی

با تمایل به تأمین ابزاری برای طرف‌های معظم متعاقد کنوانسیون که با ایجاد تشریفات مناسب در آن هرچه بیشتر متضمن حمایت از اموال فرهنگی در صورت بروز مخاصمه مسلحانه باشد؛

با عنایت به اینکه قواعد حاکم بر حمایت از اموال فرهنگی در صورت بروز مخاصمه مسلحانه باید پیشرفت‌های حقوق بین‌الملل را منعکس نماید؛
با تأیید این که قواعد عرفی حقوق بین‌الملل همچنان حاکم بر مسائلی خواهد بود که در مقررات این پروتکل مورد حکم قرار نمی‌گیرد؛
به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱ - تعاریف :

از نظر این پروتکل:

الف - «طرف» یعنی دولت طرف این پروتکل؛

ب - «مال فرهنگی» یعنی مال فرهنگی به شرحی که در ماده (۱) کنوانسیون تعریف شده است؛

پ - «کنوانسیون» یعنی کنوانسیون حمایت از اموال فرهنگی در صورت بروز مخاصمه مسلحانه که در ۱۴ می ۱۹۵۴ میلادی (۱۳۳۳/۲/۲۴ هجری شمسی) در لاهه منعقد شده است؛

ت - «طرف معظم متعاقد» یعنی دولت طرف کنوانسیون؛

ث - «حمایت عالی» یعنی حمایت عالی که به موجب مواد (۱۰) و (۱۱) ایجاد شده است؛

ج - «هدف نظامی» یعنی هدفی که به واسطه ماهیت، مکان، مقصود یا کاربرد خویش نقش مؤثری در اقدامات نظامی داشته و تخریب، تسخیر یا خنثی سازی کلی یا جزئی آن در اوضاع و احوال وقت، امتیاز نظامی مؤثری به شمار می‌آید؛

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۰ / ۱۴ / ۱۳۱۰

پست

مبتغی

چ - «غیرقانونی» یعنی تحت اجبار یا از طریق دیگر در تعارض با قواعد حاکم حقوق داخلی سرزمین اشغال شده یا حقوق بین الملل؛

ح - «فهرست» یعنی فهرست بین المللی اموال فرهنگی تحت حمایت عالی که طبق جزء (ب) بند (۱) ماده (۲۷) ایجاد شده است؛

خ - «مدیرکل» یعنی مدیرکل یونسکو؛

د - «یونسکو» یعنی سازمان علمی، فرهنگی و آموزشی ملل متحد؛

ذ - «پروتکل اول» یعنی پروتکل راجع به حمایت از اموال فرهنگی در صورت بروز مخاصمه مسلحانه که در ۱۴ می ۱۹۵۴ میلادی (۱۳۳۳/۲/۲۴ هجری شمسی) در لاهه منعقد شده است.

ماده ۲ - ارتباط با کنوانسیون:

این پروتکل، کنوانسیون را در روابط بین طرفها تکمیل می نماید.

ماده ۳ - حیطه شمول:

۱ - علاوه بر مقرراتی که در زمان صلح اعمال خواهد شد، این پروتکل در مورد وضعیت های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۱۸) کنوانسیون و بند (۱) ماده (۲۲) اعمال خواهد شد.

۲ - هنگامی که یکی از طرفهای مخاصمه مسلحانه متعهد به این پروتکل نباشد، طرف های این پروتکل ملزم به رعایت آن در روابط متقابل خویش خواهند بود. آنها همچنین متعهد به رعایت این پروتکل در رابطه با دولت طرف مخاصمه ای که مقررات این پروتکل را قبول نموده و تا مادامی که آن را اجراء می نماید هستند، هر چند که طرف اخیرالذکر متعهد به پروتکل نباشد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتوس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۳۸۰/۴/۱۰

پست

بتعمالی

ماده ۴ - ارتباط بین بخش سوم و سایر مقررات کنوانسیون و این پروتکل:

اجرای مقررات بخش سوم این پروتکل تأثیری بر موارد زیر نخواهد گذاشت:

الف - اجرای مقررات بخش اول کنوانسیون و بخش دوم این پروتکل؛

ب - اجرای مقررات بخش دوم کنوانسیون بین طرفهای این پروتکل یا بین یک

طرف و دولتی که پروتکل را طبق بند (۲) ماده (۳) پذیرفته و اجراء می‌کند، به جز هنگامی

که به مال فرهنگی هم حمایت خاص و هم حمایت عالی اعطاء می‌شود، در این صورت

تنها مقررات حمایت عالی اعطاء خواهد شد.

بخش دوم - مقررات کلی حمایت

ماده ۵ - ایمنی اموال فرهنگی

اقدامات احتیاطی اتخاذ شده در زمان صلح به منظور ایمنی اموال فرهنگی در

مقابل آثار قابل پیش بینی مخاصمه مسلحانه به موجب ماده (۳) کنوانسیون به طور مقتضی

شامل آماده کردن فهرست، برنامه اقدامات اضطراری برای حمایت در مقابل آتش یا

انهدام ساختاری، آمادگی برای انتقال اموال فرهنگی منقول یا مقررات مربوط برای

حمایت کافی این اموال در محل و تعیین مقام‌های صالح مسؤول ایمنی اموال فرهنگی

خواهد بود.

ماده ۶ - احترام اموال فرهنگی

با هدف تضمین احترام به اموال فرهنگی طبق ماده (۴) کنوانسیون:

الف - اسقاط حق براساس ضرورت‌های نظامی قهری به موجب بند (۲) ماده (۴)

کنوانسیون برای هدایت عملیات نظامی علیه اموال فرهنگی تنها زمانی و تا مدتی ممکن

است مورد استناد قرار گیرد که :

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتوس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۳۸۰/۴/۱۰

پست

مبتنی

- ۱- آن مال فرهنگی با عملکرد خود تبدیل به هدفی نظامی شده؛ و
- ۲- هیچ طریق ممکن دیگری برای کسب مزیت نظامی مشابه نسبت به آنچه که از طریق هدایت حمله نظامی علیه آن هدف به دست می آید، وجود نداشته باشد.
- ب - اسقاط حق براساس ضرورت نظامی قهری به موجب بند (۲) ماده (۴) کنوانسیون برای استفاده از اموال فرهنگی به عنوان اهدافی که آن ها را احتمالاً در معرض ویرانی یا تخریب قرار می دهد فقط زمانی و تا مدتی ممکن است مورد استناد قرار گیرد که هیچ انتخابی بین چنین استفاده ای از اموال فرهنگی و سایر روش های ممکن برای کسب مزیت نظامی مشابه وجود نداشته باشد.
- پ - تصمیم درخصوص استناد به ضرورت نظامی قهری فقط باید توسط افسری اتخاذ شود که نیرویی را در حد گردان یا بزرگتر از آن یا در صورتی که شرایط، عمل به گونه دیگری را اجازه نمی دهد نیروی کوچکتری را فرماندهی می کند.
- ت - در صورت حمله براساس تصمیم اتخاذ شده به موجب بند (الف)، در هر زمان که شرایط اجازه دهد، باید اخطار مؤثر قبلی ارسال گردد.

ماده ۷ - اقدامات احتیاطی در حمله

- بدون تأثیر بر سایر اقدامات احتیاطی مقرر به موجب حقوق بشر دوستانه بین المللی، در هدایت عملیات نظامی، هر طرف مخاصمه باید:
- الف - از هر طریق ممکن تأیید نماید که اهداف مورد حمله، اموال فرهنگی حمایت شده به موجب ماده (۴) کنوانسیون نیستند؛
 - ب - به منظور اجتناب، و در صورت بروز به منظور به حداقل رساندن خسارات جنبی وارده به اموال فرهنگی حمایت شده به موجب ماده (۴) کنوانسیون، باید تمام اقدامات احتیاطی ممکن را در انتخاب وسایل و روش های حمله اتخاذ نماید؛
 - پ - از تصمیم به آغاز هر حمله ای که انتظار می رود سبب ورود خسارتی جنبی به

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹
تاریخ ۱۳۸۰ / ۴ / ۱۰
پست

مبتنی

اموال فرهنگی حمایت شده به موجب ماده (۴) کنوانسیون شده که در مقایسه با مزیت نظامی مستقیم و واقعی پیش‌بینی شده بیشتر باشد، امتناع نماید؛
ت - حمله را لغو یا تعلیق نماید، چنانچه مشخص شود که:
۱- هدف، مال فرهنگی حمایت شده به موجب ماده (۴) کنوانسیون می‌باشد؛
۲- حمله ممکن است سبب ورود خسارت جنبی بیشتر از مزیت نظامی مستقیم و واقعی پیش‌بینی شده نسبت به اموال فرهنگی حمایت شده به موجب ماده (۴) کنوانسیون شود.

ماده ۸ - اقدامات احتیاطی در مقابل آثار مخاصمات

طرف‌های مخاصمه باید در بیشترین حد ممکن:
الف - اموال فرهنگی منقول را از مجاورت اهداف نظامی منتقل نموده یا حمایت کافی را در محل تأمین نمایند؛
ب - از مستقر نمودن اهداف نظامی در نزدیکی اموال فرهنگی اجتناب نمایند.

ماده ۹ - حمایت از اموال فرهنگی در سرزمین اشغال شده

۱ - بدون تأثیر بر مقررات مواد (۴) و (۵) کنوانسیون، طرف اشغال‌کننده کل یا بخشی از سرزمین طرف دیگر باید در رابطه با سرزمین اشغال شده، موارد زیر را ممنوع و از وقوع آن جلوگیری نماید:
الف - هرگونه صدور غیرقانونی نقل مکان یا انتقال مالکیت اموال فرهنگی.
ب - هرگونه حفاری باستان‌شناسی، به جز در مواردی که این حفاری برای ایمنی، ضبط یا حفظ اموال فرهنگی به طور اکید ضرورت داشته باشد.
پ - هرگونه تغییر یا تغییر کاربری اموال فرهنگی که به منظور پنهان‌کردن یا ویران‌کردن شواهد تاریخی، فرهنگی یا علمی صورت پذیرد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹
تاریخ ۱۳۸۰ / ۴ / ۱۵
پست

بیت

۲- هرگونه حفاری باستان شناسی، تغییر یا تغییر کاربری اموال فرهنگی در سرزمین اشغال شده باید با همکاری نزدیک مقام‌های ملی صالح سرزمین اشغال شده صورت پذیرد مگر این که شرایط این گونه اجازه ندهد.

بخش سوم - حمایت عالی

ماده ۱۰ - حمایت عالی

اموال فرهنگی به شرط احراز سه شرط زیر می‌تواند تحت حمایت عالی قرار گیرد:

الف - یکی از مهم‌ترین میراث فرهنگی بشریت باشد؛

ب - به موجب اقدامات اداری و قانونی متناسب داخلی که ارزش تاریخی و

فرهنگی استثنایی آن شناسایی می‌شود حمایت شده و در بالاترین سطح، حمایت آن

تضمین شود؛

پ - برای مقاصد نظامی یا برای پوشش مکان‌های نظامی استفاده نشده و

اعلامیه‌ای توسط طرفی که کنترل مال فرهنگی را به عهده دارد برای تأیید این که این مال

برای مقاصد مزبور به کار نخواهد رفت، صادر شود.

ماده ۱۱ - اعطاء حمایت عالی

۱- هر طرف باید فهرستی از اموال فرهنگی را که می‌خواهد نسبت به آن حمایت

عالی اعطاء شود به کارگروه ارسال نماید.

۲- طرفی که صلاحیت یا کنترل بر مال فرهنگی دارد می‌تواند تقاضا نماید که آن

مال در فهرست تهیه شده طبق جزء (ب) بند (۱) ماده (۲۷)، درج گردد. این درخواست

باید شامل تمام اطلاعات ضروری مربوط به ملاک‌های موضوع ماده (۱۰) باشد. کارگروه

می‌تواند از یک طرف دعوت کند تا درخواست نماید آن مال فرهنگی در فهرست ثبت

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹
تاریخ ۱۰ / ۴ / ۱۳۸۰
پوست

مبتغای

شود.

۳- سایر طرف‌ها، کارگروه بین‌المللی سپر آبی و سایر سازمان‌های غیر دولتی با تخصص مربوط می‌توانند مال فرهنگی خاصی را به کارگروه توصیه نمایند. در این موارد کارگروه می‌تواند تصمیم به دعوت از یک طرفی کند تا درخواست نماید آن مال فرهنگی در فهرست ثبت شود.

۴- تقاضای ثبت مال فرهنگی قرار گرفته در سرزمینی که اعمال حاکمیت یا صلاحیت بر آن توسط بیش از یک دولت مطرح شده است و همچنین ثبت آن به هیچ وجه بر حق طرف‌های اختلاف تأثیری نخواهد داشت.

۵- کارگروه، به محض دریافت تقاضا برای ثبت در فهرست، باید تمام طرف‌ها را از درخواست مطلع سازد. طرف‌ها می‌توانند اظهاریه‌هایی را در رابطه با این تقاضا ظرف مدت شصت (۶۰) روز به کارگروه ارائه نمایند. این اظهاریه‌ها باید تنها براساس ملاک‌های موضوع ماده (۱۰) ارائه شود. اظهاریه‌ها باید مشخص و مربوط به وقایع باشند. کارگروه اظهاریه‌ها را رسیدگی خواهد کرد و برای عضو درخواست کننده ثبت، موقعیت معقولی برای پاسخ قبل از اتخاذ تصمیم فراهم خواهد آورد. هنگامی که چنین اظهاریه‌هایی نزد کارگروه مطرح می‌شوند، تصمیم درخصوص درج آن در فهرست باید علی‌رغم ماده (۲۶) به وسیله اکثریت چهار پنجم اعضاء حاضر و رأی دهنده اتخاذ شود.

۶- کارگروه در هنگام تصمیم‌گیری نسبت به درخواست می‌تواند نظر سازمان‌های دولتی و غیر دولتی و همچنین افراد متخصص را جویا شود.

۷- تصمیم مبنی بر اعطاء یا انکار حمایت عالی تنها می‌تواند براساس ملاک‌های موضوع ماده (۱۰) اتخاذ شود.

۸- در مواقع استثنایی هنگامی که کارگروه به این نتیجه رسیده است که طرف درخواست کننده ثبت مال فرهنگی در فهرست نمی‌تواند ملاک‌های موضوع در بند (ب) ماده (۱۰) را برآورده سازد، کارگروه می‌تواند تصمیم به اعطای حمایت عالی اتخاذ کند

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

ق

تاریخ ۱۳۸۰/۱۴/۱۰

پست

مبتغای

مشروط بر این که طرف درخواست کننده تقاضای مساعدت بین المللی را به موجب ماده (۳۲) ارائه نماید.

۹- با شروع مخاصمات، طرف مخاصمه می تواند به صورت اضطراری حمایت عالی از اموال فرهنگی تحت صلاحیت یا کنترل خویش را با ابلاغ این درخواست به کارگروه تقاضا نماید. کارگروه فوری این تقاضا را به تمام طرف های مخاصمه ارسال خواهد نمود. در این موارد، کارگروه اظهاریه های طرف های مربوط را فوری بررسی خواهد نمود. تصمیم به اعطای حمایت عالی موقت در اسرع وقت و علی رغم ماده (۲۶) با اکثریت چهار پنجم اعضاء حاضر و رأی دهنده، اتخاذ خواهد شد. کارگروه می تواند حمایت عالی موقت را در طول آغاز تشریفات عادی اعطاء حمایت عالی اعطاء نماید، مشروط بر این که مفاد بندهای (الف) و (ب) ماده (۱۰) رعایت گردد.

۱۰- حمایت عالی نسبت به اموال فرهنگی توسط کارگروه از زمان ثبت آن در فهرست اعطاء خواهد شد.

۱۱- مدیرکل بدون تأخیر تصمیم کارگروه را در خصوص ثبت اموال فرهنگی در فهرست به دبیرکل سازمان ملل متحد و تمام طرف ها ابلاغ خواهند نمود.

ماده ۱۲ - مصونیت اموال فرهنگی تحت حمایت عالی

طرف های مخاصمه باید مصونیت اموال فرهنگی تحت حمایت عالی را با خودداری از هدف حمله قراردادن آنها، هرگونه استفاده از این اموال یا محوطه پیرامون آنها در حمایت از اقدامات نظامی تضمین نمایند.

ماده ۱۳ - از دست دادن حمایت عالی

۱- مال فرهنگی تحت حمایت عالی، چنین حمایتی را تنها در موارد زیر از دست

خواهد داد :

مبتغای

الف - اگر چنین مصونیتی طبق ماده (۱۴) لغو یا معلق شده باشد؛ یا
ب - چنانچه و مادامی که این مال به موجب کاربردش به هدف نظامی تبدیل شده
باشد.

۲- تحت شرایط جزء (ب) بند (۱) چنین اموالی فقط در صورتی ممکن است
هدف حمله قرار بگیرند که :

الف - این حمله تنها وسیله ممکن برای پایان دادن به کاربرد مال موضوع جزء (ب)
بند (۱) باشد.

ب - تمام اقدامات احتیاطی در انتخاب روش‌ها و وسایل حمله به منظور پایان
دادن به چنین کاربردی و اجتناب یا به حداقل رساندن خسارت وارده به اموال فرهنگی
صورت گرفته باشد.

پ - جز در صورتی که شرایط، به دلیل الزامات دفاع مشروع فوری اجازه انجام
اعمال فوق را ندهد :

۱- حمله در بالاترین سطح عملیاتی فرمان، صادر شده باشد؛

۲- آگهی مؤثری از پیش برای نیروی مهاجم ارسال شده باشد که پایان دادن به
کاربرد موضوع جزء (ب) بند (۱) را لازم بدارد؛ و

۳- به نیروهای مهاجم فرصتی کافی برای اصلاح وضع داده شود.

ماده ۱۴ - لغو و تعلیق حمایت عالی

۱- در صورتی که مال فرهنگی دیگر هیچ یک از ملاک‌های ماده (۱۰) این پروتکل را
برآورده ننماید، کارگروه می‌تواند وضعیت حمایت عالی آن را معلق نموده یا با حذف آن
مال فرهنگی از فهرست، آن وضعیت را لغو نماید.

۲- در صورت نقض شدید ماده (۱۲) در ارتباط با مال فرهنگی تحت حمایت عالی
در اثر کاربرد آن در حمایت از اقدامات نظامی، کارگروه می‌تواند وضعیت حمایت عالی آن

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

تاریخ

پست

بتعمالی

را معلق نماید. در صورتی که چنین تخلفاتی مستمر باشد، کارگروه می تواند به صورت استثنایی وضعیت حمایت عالی را از طریق حذف مال فرهنگی از فهرست لغو نماید.

۳- دبیرکل باید بدون تأخیر هر تصمیم کارگروه را درخصوص لغو یا تعلیق حمایت عالی به دبیرکل سازمان ملل متحد و تمام طرف های این پروتکل ابلاغ نماید.

۴- کارگروه قبل از اتخاذ تصمیم، موقعیتی را برای طرف ها به منظور طرح نظراتشان فراهم خواهد نمود.

بخش چهارم - مسؤولیت کیفری و صلاحیت

ماده ۱۵ - نقض شدید پروتکل

- ۱- هر شخصی که مرتکب تخلفی در محدوده این پروتکل شود، اگر به طور عمدی و در تخلف از کنوانسیون یا این پروتکل مرتکب هر یک از اعمال زیر شود:
- الف - هدف حمله قراردادان اموال فرهنگی تحت حمایت عالی؛
- ب - مورد استفاده قراردادان اموال فرهنگی تحت حمایت عالی یا محوطه پیرامون آن در حمایت از اقدامات نظامی؛
- پ - انهدام گسترده یا مصادره اموال فرهنگی حمایت شده به موجب کنوانسیون و این پروتکل؛
- ت - هدف حمله قراردادان اموال فرهنگی حمایت شده به موجب کنوانسیون و این پروتکل؛
- ث - سرقت، غارت یا سوءاستفاده یا تخریب اموال فرهنگی حمایت شده به موجب کنوانسیون.
- ۲- هر طرف باید اقدامات ضروری را اتخاذ نماید تا تخلفات بیان شده در این ماده را به موجب قوانین داخلی، تخلفات کیفری تلقی نموده و برای چنین تخلفاتی،

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۰ / ۴ / ۷۸۰

پست

مبتنی

مجازات‌های مناسبی وضع نماید. طرف‌ها در انجام این کار باید اصول کلی حقوق و حقوق بین‌الملل از جمله قواعد بسط دهنده مسؤولیت کیفری افراد به اشخاصی غیر از کسانی که به طور مستقیم مرتکب عمل می‌شوند را رعایت نمایند.

ماده ۱۶ - صلاحیت

- ۱- بدون لطمه زدن به بند (۲)، هر عضو اقدامات قانونگذاری ضروری را برای اعمال صلاحیت خود بر تخلفات بیان شده در ماده (۱۵) در موارد زیر اتخاذ خواهد نمود:
 - الف - هنگامی که چنین تخلفی در سرزمین آن دولت صورت گرفته است؛
 - ب - هنگامی که متهم مورد ادعا تبعه آن دولت باشد؛
 - پ - در مورد تخلفات بیان شده در جزء‌های (الف) تا (پ) بند (۱) ماده (۱۵) هنگامی که متهم مورد ادعا در سرزمین آن حضور داشته باشد.
- ۲- در رابطه با اعمال صلاحیت و بدون لطمه زدن به ماده (۲۸) کنوانسیون:
 - الف - این پروتکل از تحمیل مسؤولیت کیفری فردی یا اعمال صلاحیت به موجب حقوق ملی و بین‌المللی که ممکن است حاکم باشد یا بر اعمال صلاحیت به موجب حقوق بین‌الملل عرفی تأثیرگذار، جلوگیری نخواهد کرد.
 - ب - جز مادامی که دولتی که طرف این پروتکل نیست، ممکن است آن را پذیرفته و مقررات آن را طبق بند (۲) ماده (۳) اعمال نماید، اعضای نیروهای مسلح و اتباع دولتی که طرف پروتکل نمی‌باشد به جز آن دسته از اتباعی که در نیروهای مسلح دولتی خدمت می‌کنند که طرف این پروتکل می‌باشد، به موجب این پروتکل متحمل مسؤولیت کیفری فردی نشده و این پروتکل تعهدی را برای ایجاد صلاحیت بر چنین اشخاصی یا استرداد آنها وضع نمی‌کند.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتفسیر

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۳۸۰ / ۴ / ۱۰

پوست

مبتعاب

ماده ۱۷ - تعقیب

۱- طرفی که متهم مورد ادعا به تخلف جزءهای (الف) تا (پ) بند (۱) ماده (۱۵) در سرزمین او یافت شود، اگر آن شخص را مسترد نکند باید بدون هیچ استثناء و تأخیر غیرموجهی موضوع را به مقامهای صالح خود برای تعقیب از طریق تشریفات رسیدگی طبق قانون داخلی خود یا در صورتی که قابل اجراء باشد، طبق قواعد مربوط حقوق بین الملل ارجاع نماید.

۲- بدون تأثیر بر قواعد مربوط حقوق بین الملل - در صورتی که قابل اجراء باشد - هر شخصی که در رابطه با وی تشریفات رسیدگی که در ارتباط با کنوانسیون یا این پروتکل است در حال انجام باشد باید رفتاری عادلانه و محاکمه ای عادلانه طبق حقوق داخلی و حقوق بین الملل برای وی در تمام مراحل رسیدگی تضمین گردد و در هیچ مورد تضمین ها نباید نامساعدتر از تضمین هایی باشد که به وسیله حقوق بین الملل برای آن شخص پیش بینی شده است.

ماده ۱۸ - استرداد

۱- تخلفات بیان شده در جزءهای (الف) تا (پ) بند (۱) ماده (۱۵) به عنوان تخلفات قابل استرداد در هر معاهده استرداد موجود بین طرفها پیش از لازم الاجرا شدن این پروتکل گنجانده شده تلقی خواهد شد. طرفها متعهد می گردند که چنین تخلفاتی را در هر معاهده استردادی که متعاقباً بین آنها منعقد گردد، بگنجانند.

۲- هنگامی که طرفی که استرداد را منوط به وجود معاهده استرداد می کند، درخواستی برای استرداد از دولت طرف دیگر دریافت نماید که با آن هیچ پیمان استردادی ندارد، دولت طرف مورد تقاضا به اختیار خود می تواند این پروتکل را به عنوان مبنای حقوقی استرداد در ارتباط با تخلفات بیان شده در جزءهای (الف) تا (پ) بند (۱) ماده (۱۵) در نظر بگیرد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۰ / ۴ / ۱۳۸۰

پست

بتعیالی

۳- طرف‌هایی که استرداد را منوط به وجود معاهده نمی‌کنند، تخلفات بیان شده در جزءهای (الف) تا (پ) بند (۱) ماده (۱۵) را با رعایت شرایط پیش‌بینی شده توسط قانون دولت مورد تقاضا به عنوان تخلفات قابل استرداد بین خود تلقی خواهند نمود.

۴- در صورت ضرورت، با تخلفات بیان شده در جزءهای (الف) تا (پ) بند (۱) ماده (۱۵) به منظور استرداد بین طرف‌ها به گونه‌ای رفتار خواهد شد که گویی آنها نه تنها در مکانی که در آن به وقوع پیوسته‌اند بلکه در سرزمین طرف‌هایی که طبق بند (۱) ماده (۱۶) ایجاد صلاحیت نموده‌اند، به وقوع پیوسته است.

ماده ۱۹ - کمک‌های قانونی متقابل

۱- طرف‌ها باید بیشترین حد کمک را به یکدیگر در ارتباط با تحقیقات یا تشریفات کیفری یا استرداد که در رابطه با تخلفات بیان شده در ماده (۱۵) صورت گرفته است از جمله کمک در کسب شواهد در اختیار آنها که برای تشریفات رسیدگی ضروری است، اعطاء نمایند.

۲- طرف‌ها باید تعهدات خود به موجب بند (۱) را در توافق با سایر معاهدات یا ترتیبات راجع به کمک قانونی متقابل که ممکن است بین آنها وجود داشته باشد انجام دهند. در صورت فقدان چنین معاهدات یا توافقاتی طرف‌ها طبق قوانین داخلی خود به یکدیگر کمک خواهند کرد.

ماده ۲۰ - زمینه‌های امتناع

۱- برای استرداد، تخلفات بیان شده در جزءهای (الف) تا (پ) بند (۱) ماده (۱۵) و برای کمک قانونی متقابل تخلفات بیان شده در ماده (۱۵) نباید به عنوان تخلفات سیاسی یا تخلفات مرتبط با تخلفات سیاسی یا تخلفات ملهم از انگیزه‌های سیاسی تلقی گردد. در نتیجه از درخواست برای استرداد یا برای کمک قانونی متقابل براساس چنین تخلفاتی نمی‌توان فقط بر این اساس که این تخلفات مربوط به تخلف سیاسی یا تخلف

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

ق -

تاریخ

۱۳۸۰ / ۴ / ۱۵

پست

بیت‌سالی

مرتبط با تخلفی سیاسی یا تخلف ملهم از انگیزه‌ای سیاسی است امتناع نمود.
۲- هیچ چیز در این پروتکل نباید به گونه‌ای تفسیر شود که اگر دولت مورد تقاضا دلایل کافی برای اعتقاد به این داشته باشد که تقاضا برای استرداد تخلفات بیان شده در جزءهای (الف) تا (پ) بند (۱) ماده (۱۵) یا تقاضا برای کمک قانونی متقابل در ارتباط با تخلفات بیان شده در ماده (۱۵) به منظور پیگرد یا مجازات شخص براساس نژاد، مذهب، ملیت یا اصلیت قومی یا عقیده سیاسی آن شخص بوده یا موافقت با این تقاضا سبب تبعیض نسبت به موقعیت آن شخص بنا به هر یک از این دلایل می‌شود، تعهدی در مورد استرداد یا اعطای کمک قانونی متقابل وضع کند.

ماده ۲۱ - اقداماتی در ارتباط با سایر تخلفات

بدون تأثیر بر ماده (۲۸) کنوانسیون، هر طرف باید آن دسته از اقدامات قانونی یا اداری یا انضباطی را اتخاذ کند که ممکن است برای سرکوب اعمال زیر در هنگامی که به طور عمدی صورت می‌گیرند، ضروری باشد:

الف - هرگونه کاربرد اموال فرهنگی در جهت نقض کنوانسیون یا این پروتکل؛
ب - هرگونه صدور غیرقانونی، سایر نقل مکان‌ها یا انتقال مالکیت اموال فرهنگی از سرزمین اشغال شده در جهت تخلف از کنوانسیون یا این پروتکل.

بخش پنجم

حمایت از اموال فرهنگی در مخاصمات مسلحانه‌ای که

ویژگی بین‌المللی ندارند

ماده ۲۲ - مخاصمات مسلحانه فاقد ویژگی بین‌المللی

۱- این پروتکل در صورت بروز مخاصمه مسلحانه فاقد ویژگی بین‌المللی که در درون سرزمین یکی از طرف‌ها صورت می‌گیرد، اعمال خواهد شد.
۲- این پروتکل در وضعیت‌های آشوب و تنش داخلی مثل شورش و اعمال

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

۹۹۹

شماره ق

تاریخ ۱۰ / ۴ / ۱۳۸۰

پست

بتعیالی

- متخلفانه متفرق و پراکنده و سایر اعمال با ماهیت مشابه اعمال نخواهد شد.
- ۳- هیچ چیز در این پروتکل برای تأثیر گذاشتن بر حاکمیت یک دولت یا مسؤولیت حکومت به وسیله کلیه روش‌های قانونی برای حفظ یا برقراری مجدد نظم و قانون در دولت یا دفاع از وحدت ملی و تمامیت ارضی دولت مورد استناد قرار نخواهد گرفت.
- ۴- هیچ چیز در این پروتکل بر صلاحیت اولیه طرفی که در سرزمین وی مخاصمه مسلحانه فاقد ویژگی بین‌المللی به وقوع پیوسته است نسبت به تخلفات بیان شده در ماده (۱۵) تأثیری نخواهد گذاشت.
- ۵- هیچ چیز در این پروتکل نمی‌تواند به‌عنوان توجیه مداخله مستقیم یا غیرمستقیم به هر دلیل در مخاصمه مسلحانه یا در امور داخلی یا خارجی طرفی که در سرزمین آن مخاصمه صورت گرفته است، مورد استناد قرار گیرد.
- ۶- اعمال این پروتکل در مورد وضعیت موضوع بند (۱) تأثیری بر وضعیت حقوقی طرف‌های مخاصمه نخواهد داشت.
- ۷- یونسکو می‌تواند خدمات خود را به طرف‌های مخاصمه ارائه نماید.

بخش ششم - موضوعات سازمانی

ماده ۲۳ - اجلاس طرف‌ها

- ۱- اجلاس طرف‌ها هم‌زمان با کنفرانس عمومی یونسکو و در هماهنگی با اجلاس طرف‌های معظم متعاقد در صورتی که چنین اجلاسی توسط مدیرکل اعلام شود، تشکیل خواهد شد.
- ۲- اجلاس طرف‌ها آئین رسیدگی خود را تصویب خواهد کرد.
- ۳- اجلاس طرف‌ها وظایف زیر را خواهد داشت:
- الف - انتخاب اعضای کارگروه طبق بند (۱) ماده (۲۴)؛

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۰ / ۴ / ۱۳۸۰

پوست

مبتغیان

ب - تأیید اصول راهنمای تنظیم شده به وسیله کارگروه طبق جزء (الف) بند (۱) ماده (۲۷)؛

ب - ایجاد اصول راهنما برای نظارت بر نحوه استفاده از صندوق به وسیله کارگروه؛

ت - بررسی گزارش ارائه شده به وسیله کارگروه طبق جزء (ت) بند (۱) ماده (۲۷)؛
ث - بحث در مورد هر مشکل مربوط به اعمال این پروتکل و در صورت اقتضاء ارائه توصیه.

۴ - بنا به درخواست حداقل یک پنجم طرفها، مدیرکل، اجلاس فوق العاده طرفها را تشکیل خواهد داد.

ماده ۲۴ - کارگروه حمایت از اموال فرهنگی

در صورت بروز مخاصمه مسلحانه

۱ - بدین وسیله کارگروه حمایت از اموال فرهنگی در صورت بروز مخاصمه مسلحانه تشکیل می شود. کارگروه متشکل از دوازده (۱۲) عضو می باشد که توسط اجلاس طرفها انتخاب می شوند.

۲ - کارگروه سالانه یک بار اجلاس عادی خواهد داشت و هرگاه ضروری تشخیص دهد، اجلاس های فوق العاده برگزار خواهد کرد.

۳ - در تعیین اعضای کارگروه، طرفها تلاش خواهند نمود تا نمایندگی عادلانه مناطق و فرهنگ های مختلف دنیا را تضمین نمایند.

۴ - طرف های عضو کارگروه اشخاصی را به عنوان نماینده خود انتخاب خواهند کرد که در زمینه های میراث فرهنگی، دفاعی یا حقوق بین الملل واجد شرایط باشند و تلاش خواهند کرد با مشورت با یکدیگر تضمین نمایند که کارگروه در کل شامل متخصصان کافی در تمامی زمینه های مزبور باشد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر ترانس

شماره ۹۹۹
تاریخ ۱۳۸۰ / ۴ / ۱۰
پوست

بیت‌المال

ماده ۲۵ - دوره تصدی

- ۱- یک طرف به مدت چهار سال برای عضویت در کارگروه انتخاب خواهد شد و فقط یک بار برای انتخاب مجدد بلافاصله واجد شرایط خواهد بود.
- ۲- صرف نظر از مقررات بند (۱)، دوره تصدی نیمی از اعضای انتخاب شده در زمان اولین انتخاب در پایان اولین نشست عادی اجلاس طرف‌ها که به موجب آن انتخاب شده‌اند خاتمه خواهد یافت. این اعضا به قید قرعه توسط رئیس این اجلاس پس از اولین انتخاب تعیین خواهد شد.

ماده ۲۶ - آئین رسیدگی

- ۱- کارگروه آئین رسیدگی خود را تصویب خواهد کرد.
- ۲- اکثریت اعضا حد نصاب را تشکیل خواهند داد. تصمیمات کارگروه با اکثریت دو سوم اعضای رأی دهنده اتخاذ خواهد شد.
- ۳- اعضا در رأی‌گیری نسبت به هر تصمیم مربوط به اموال فرهنگی که تحت تأثیر مخاصمه مسلحانه‌ای قرار گرفته‌اند که آنها طرف مخاصمه هستند، شرکت نمی‌کنند.

ماده ۲۷ - وظایف

- ۱- کارگروه وظایف زیر را خواهد داشت:
 - الف - تنظیم اصول راهنما برای اجرای این پروتکل؛
 - ب - اعطاء، تعلیق یا لغو حمایت عالی اموال فرهنگی و ایجاد، حفظ و افزایش فهرست اموال فرهنگی تحت حمایت عالی؛
 - ب - مراقبت و نظارت بر اجرای پروتکل و ترغیب شناسایی اموال فرهنگی تحت حمایت عالی؛

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۳۸۰ / ۴ / ۱

پست

مبتنی

ت - بررسی و اظهار نظر در مورد گزارش های طرف ها، درخواست توضیح در مواقع ضرورت و تهیه گزارش خود در مورد اجرای این پروتکل برای اجلاس طرف ها؛

ث - دریافت و بررسی تقاضای کمک بین المللی به موجب ماده (۳۲)؛

ج - تعیین نحوه استفاده از صندوق؛

چ - اجرای سایر وظایفی که ممکن است توسط اجلاس طرف ها به آن محول گردد.

۲- وظایف کارگروه در همکاری با مدیرکل صورت خواهد پذیرفت.

۳- کارگروه با سازمان های دولتی و غیردولتی ملی و بین المللی که اهدافی مشابه اهداف کنوانسیون، پروتکل اول آن و این پروتکل دارند همکاری خواهد نمود. کارگروه به منظور کمک در اجرای وظایفش می تواند برای شرکت در جلسات خویش از سازمان های تخصصی برجسته مثل سازمان هایی که روابطی رسمی با یونسکو دارند از جمله کارگروه بین المللی سپر آبی و نهادهای مؤسس آن در سمت مشورتی دعوت نماید. نمایندگان مرکز بین المللی مطالعه راجع به حفاظت و مرمت اموال فرهنگی (مرکز رم) و کمیته بین المللی صنایع سرخ نیز می توانند در سمت مشورتی دعوت شوند.

ماده ۲۸ - دبیرخانه

کارگروه توسط دبیرخانه یونسکو که مجموعه اسناد و مدارک کارگروه و دستورکار اجلاس های آن را تهیه خواهد کرد یاری خواهد شد و مسؤولیت اجرای تصمیمات آن را نیز دارا می باشد.

ماده ۲۹ - صندوق حمایت از اموال فرهنگی

در صورت بروز مخاصمه مسلحانه

۱- بدین وسیله صندوقی با اهداف زیر تأسیس می شود:

الف - تأمین کمک های مالی یا سایر کمک ها در حمایت از اقدامات مقدماتی یا

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۳۸۰/۱۴/۱۵

پوست

مبتغای

سایر اقداماتی که باید در زمان صلح از جمله طبق ماده (۵)، بند (ب) ماده (۱۰) و ماده (۳۰) اتخاذ گردد؛ و

ب - تأمین کمک‌های مالی یا سایر کمک‌ها در خصوص اقدامات اضطراری، موقتی و سایر اقداماتی که باید به منظور حمایت از اموال فرهنگی در طول مخاصمه مسلحانه یا برای جبران خسارت فوری پس از خاتمه مخاصمات از جمله طبق بند (الف) ماده (۸) اتخاذ گردد.

۲- صندوق در انطباق با شرایط مقررات مالی یونسکو، صندوق امانی ایجاد خواهد کرد.

۳- پرداخت‌های صندوق فقط برای مقاصدی که کارگروه طبق اصول راهنمای تعریف شده در جزء (پ) بند (۳) ماده (۲۳) در مورد آنها تصمیم‌گیری خواهد نمود هزینه خواهد شد. کارگروه می‌تواند کمک‌هایی را تنها برای مصرف در مورد برنامه‌ها یا پروژه‌های خاصی بپذیرد مشروط بر این که کارگروه در مورد اجرای چنین برنامه‌ها یا پروژه‌هایی تصمیم گرفته باشد.

۴- منابع مالی صندوق شامل موارد زیر خواهد بود:

الف - کمک‌های داوطلبانه طرف‌ها؛

ب - کمک‌ها، هدایا یا ارث اعطاء شده به وسیله:

۱- سایر دولت‌ها؛

۲- یونسکو یا سازمان‌های نظام سازمان ملل متحد؛

۳- سایر سازمان‌های بین‌الدولی یا غیر دولتی؛ و

۴- نهادهای عمومی و خصوصی یا اشخاص حقیقی.

پ - هر منفعت حاصل از صندوق؛

ت - وجوه حاصل از تحصیل داری و دریافت‌های ناشی از برنامه‌های ترتیب داده

شده به نفع صندوق؛ و

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتربس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۳۸۰ / ۴ / ۱۰

پوست

مبتغالی

ث - سایر منابع مجاز به موجب اصول راهنمای حاکم در مورد صندوق.

بخش هفتم - انتشار اطلاعات و کمک بین‌المللی

ماده ۳۰ - انتشار

۱- طرف‌ها از طرق مربوط و به ویژه به وسیله برنامه‌های آموزشی و اطلاعاتی تلاش خواهند کرد تا توجه و ارزش اموال فرهنگی را در بین تمام مردم خود تقویت نمایند.

۲- طرف‌ها، این پروتکل را در وسیع‌ترین حد، هم در زمان صلح و هم در زمان مخاصمه مسلحانه منتشر خواهند نمود (از جمله همه اقدامات ضروری برای نشر مقررات این پروتکل در بین نیروهای نظامی که در عملیات سازمان ملل متحد مشارکت می‌نمایند).

۳- هر یک از مقام‌های نظامی یا غیرنظامی که در زمان مخاصمه مسلحانه دارای مسؤولیتی در رابطه با اجرای این پروتکل است باید کاملاً با متن آن آشنا باشد. بدین منظور طرف‌ها باید در صورت اقتضاء:

الف - اصول راهنما و دستورالعمل‌های حمایت از اموال فرهنگی را در مقررات نظامی خود بگنجانند.

ب - در همکاری با یونسکو و سازمان‌های دولتی و غیردولتی مربوط، آموزش‌های زمان صلح و برنامه‌های آموزشی را اجراء نموده و توسعه دهند.

پ - اطلاعاتی را در مورد قوانین، مقررات اداری و اقدامات اتخاذ شده به موجب جزء‌های (الف) و (ب) از طریق مدیرکل برای یکدیگر ارسال نمایند.

ت - قوانین و مقررات اداری را که ممکن است برای تضمین اجرای این پروتکل اتخاذ نمایند در اسرع وقت از طریق مدیرکل برای یکدیگر ارسال نمایند.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۰ / ۱۴ / ۷۸

پست

بیت‌المال

ماده ۳۱ - همکاری بین‌المللی

در موارد نقض جدی این پروتکل طرف‌ها متعهد می‌گردند که به صورت جمعی از طرق کارگروه یا به صورت فردی در همکاری با یونسکو و سازمان ملل متحد و در انطباق با منشور ملل متحد اقدام نمایند.

ماده ۳۲ - کمک‌های بین‌المللی

- ۱- یک طرف می‌تواند از کارگروه برای اموال فرهنگی تحت حمایت عالی درخواست کمک بین‌المللی نماید و همچنین در ارتباط با آماده‌سازی، توسعه یا اجرای قوانین، مقررات اداری و اقدامات موضوع ماده (۱۰) درخواست کمک کند.
- ۲- طرف مخاصمه‌ای که طرف این پروتکل نمی‌باشد اما طبق بند (۲) ماده (۳) مقررات آن را می‌پذیرد و آن را اجرا می‌کند می‌تواند کمک بین‌المللی متناسبی را از کارگروه درخواست نماید.
- ۳- کارگروه قواعدی را برای طرح درخواست کمک بین‌المللی تصویب و اشکال کمک بین‌المللی را که می‌توان دریافت کرد، تعیین خواهد نمود.
- ۴- طرف‌ها تشویق می‌شوند تا هر نوع کمک‌های فنی را از طریق کارگروه به طرف‌های پروتکل یا طرف‌های مخاصمه که آن را درخواست می‌کنند ارائه دهند.

ماده ۳۳ - کمک یونسکو

- ۱- یک طرف می‌تواند از یونسکو برای سازماندهی حمایت از اموال فرهنگی خود همانند اقدامات اولیه برای ایمنی اموال فرهنگی، اقدامات بازدارنده و سازمانی برای موقعیت‌های اضطراری و گردآوری فهرست ملی اموال فرهنگی یا در ارتباط با هر مسأله ناشی از اجرای این پروتکل، کمک فنی درخواست نماید. یونسکو چنین کمکی را در محدوده تعیین شده به وسیله برنامه و منابع خود اعطاء خواهد کرد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر ترخیص

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۰/۴/۱۳۸۰

پست

مبتغی

۲- طرف‌ها تشویق می‌شوند تا کمک‌های فنی را در سطح دو یا چند جانبه فراهم نمایند.

۳- یونسکو مجاز است تا به ابتکار خود پیشنهادهایی را در مورد این موضوعات به طرف‌ها بنماید.

ماده ۳۴ - حمایت ملی و بین‌المللی اعضای سازمان سپر آبی و سایر اشخاص

۱- طرف‌های این پروتکل و طرف‌های مخاصمه باید حمایت کنند از:

الف - اعضای کارگروه بین‌المللی سپر آبی هنگامی که در حال کار به روی حمایت از میراث فرهنگی در طول مخاصمه مسلحانه هستند یا هنگامی که مخاصمه مسلحانه هستند یا هنگامی که مخاصمه تهدید کننده است؛ همچنین،

ب - اعضای کارگروه‌های ملی سپر آبی و سایر اشخاص مسؤول حمایت از اموال فرهنگی در طول مخاصمه مسلحانه یا هنگامی که مخاصمه تهدید کننده است.

۲- طرف‌های این پروتکل و طرف‌های مخاصمه باید کار آنها را در حد ممکن نیز تسهیل نمایند.

۳- اشخاص حمایت شده طبق بند (۱) مجاز به استفاده از نشانه طبق بند (۲) ماده (۱۷) کنوانسیون و استفاده از وسایل شناسائی پیش‌بینی شده در ماده (۲۱) مقررات می‌باشند.

بخش هشتم - اجرای این پروتکل

ماده ۳۵ - قدرت‌های حمایت‌کننده

این پروتکل با همکاری قدرت‌های حمایت‌کننده مسؤول ایمنی منافع طرف‌های مخاصمه اجراء خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۰/۱۶/۱۳۸۰

پست

مبتغیان

ماده ۳۶ - تشریفات سازش

۱ - قدرت‌های حمایت‌کننده، مساعی جمیله خود را در تمام مواردی که تصور می‌نمایند کاربرد آن به نفع اموال فرهنگی است به ویژه اگر عدم توافقی بین طرفهای مخاصمه در مورد اجرا یا تفسیر مفاد این پروتکل وجود داشته باشد، به کار خواهند بست.

۲ - بدین منظور هر قدرت حمایت‌کننده می‌تواند به دعوت یک طرف، مدیرکل یا به ابتکار خود اجلاسی از نمایندگان طرف‌های مخاصمه و به ویژه مقام‌های مسؤول حمایت از اموال فرهنگی را در صورتی که مناسب بدانند در سرزمین دولتی که طرف مخاصمه نیست، پیشنهاد نماید. طرف‌های مخاصمه ملزم خواهند بود به پیشنهادهای برگزاری اجلاس که به آنها ارائه می‌شود، ترتیب اثر دهند. قدرت‌های حمایت‌کننده شخصی را که متعلق به دولتی که طرف مخاصمه نیست یا شخصی را که به وسیله مدیرکل تعیین شده به طرف‌های مخاصمه پیشنهاد خواهند نمود تا در صورت تصویب آنها برای شرکت در جلسه در مقام رئیس دعوت گردد.

ماده ۳۷ - سازش در غیاب قدرت‌های حمایت‌کننده

۱ - در مخاصمه‌ای که هیچ قدرت حامی تعیین نشده باشد، مدیرکل می‌تواند مساعی جمیله یا عملی به موجب اشکال دیگر سازش یا میانجی‌گری را به منظور حل اختلاف مقرر بدارد.

۲ - به دعوت یک طرف یا مدیرکل، رئیس کارگروه می‌تواند به طرف‌های مخاصمه، برگزاری اجلاسی متشکل از نمایندگان آنها و به ویژه مقام‌های مسؤول حمایت از اموال فرهنگی را اگر مناسب بدانند در سرزمین دولتی که طرف مخاصمه نیست پیشنهاد نماید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

۵

تاریخ ۱۰ / ۴ / ۱۳۸۰

پست

مبتغای

ماده ۳۸ - ترجمه‌ها و گزارش‌ها

- ۱- طرف‌ها، این پروتکل را به زبان‌های رسمی خود ترجمه و این ترجمه‌های رسمی را به مدیرکل ارسال خواهند نمود.
- ۲- طرف‌ها هر چهار سال، گزارشی را درخصوص اجرای این پروتکل به کارگروه ارسال خواهند نمود.

ماده ۳۹ - مسؤلیت دولت

هیچ یک از مقررات این پروتکل درخصوص مسؤلیت کیفری اشخاص تأثیری بر مسؤلیت دولت‌ها به موجب حقوق بین‌الملل از جمله وظیفه جبران خسارت نخواهد داشت.

بخش نهم - شروط نهایی

ماده ۴۰ - زبان‌ها

این پروتکل به زبان‌های عربی، چینی، انگلیسی، روسی و اسپانیایی تنظیم شده و شش متن از اعتبار یکسان برخوردار می‌باشند.

ماده ۴۱ - امضاء

این پروتکل تاریخ ۲۶ مارس ۱۹۹۹ میلادی (۱۳۷۸/۱/۶ هجری شمسی) را دربر خواهد داشت.^(۱)

این پروتکل برای امضاء تمام دولت‌های معظم متعاقد در لاهه از تاریخ ۱۷ می

۱ - تاریخ سند نهایی اجلاس

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتوس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۰ / ۴ / ۱۳۸۰

پست

بتعمالی

۱۹۹۹ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۹۹ میلادی (۱۳۷۸/۲/۲۷ تا ۱۳۷۸/۱۰/۱۰ هجری شمسی) مفتوح خواهد بود.

ماده ۴۲ - تنفیذ (پذیرش یا تصویب)

- ۱- این پروتکل منوط به تنفیذ (پذیرش یا تصویب) دولت‌های معظم متعاهدی که آن را امضاء نموده‌اند طبق تشریفات قانون اساسی مربوط آنها خواهد بود.
- ۲- اسناد تنفیذ (پذیرش یا تصویب) به مدیرکل تسلیم خواهد شد.

ماده ۴۳ - الحاق

- ۱- این پروتکل از تاریخ اول ژانویه ۲۰۰۰ میلادی (۱۳۷۸/۱۰/۱۱ هجری شمسی) برای الحاق دولت‌های معظم متعاهد مفتوح خواهد بود.
- ۲- الحاق به وسیله تسلیم سند الحاق به مدیرکل صورت خواهد گرفت.

ماده ۴۴ - لازم‌الاجراء شدن

- ۱- این پروتکل سه ماه بعد از تسلیم بیستمین سند تنفیذ (پذیرش، تصویب) یا الحاق لازم‌الاجراء خواهد شد.
- ۲- پس از آن، این پروتکل برای هر طرف سه ماه پس از تسلیم سند تنفیذ (پذیرش، تصویب) یا الحاق لازم‌الاجراء خواهد شد.

ماده ۴۵ - لازم‌الاجراء شدن در شرایط مخاصمه مسلحانه

وضعیت‌های موضوع مواد (۱۸) و (۱۹) کنوانسیون اعتبار فوری به اسناد تنفیذ (پذیرش یا تصویب) یا الحاق به پروتکل که به وسیله طرف‌های مخاصمه قبل یا پس از آغاز مخاصمات یا اشغال تسلیم شده است، خواهد داد. در این موارد مدیرکل باید مکاتبات موضوع ماده (۴۷) را به سریع‌ترین روش ارسال نماید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۹۹۹

تاریخ ۱۰ / ۴ / ۱۳۸۰

پست

بتعمین

ماده ۴۶ - انصراف

۱- هر طرف می تواند از این پروتکل انصراف دهد.
۲- انصراف به موجب سندی کتبی که به مدیرکل تسلیم می شود اطلاع داده خواهد شد.

۳- انصراف یک سال پس از دریافت سند انصراف نافذ خواهد شد. به هر حال اگر در پایان این دوره طرف منصرف درگیر مخاصمه مسلحانه باشد، این انصراف تا پایان مخاصمات یا تا هنگامی که عملیات بازگردان اموال فرهنگی تکمیل شود - هر کدام که مؤخرتر باشد - نافذ نخواهد شد.

ماده ۴۷ - اطلاعیه ها

مدیرکل، تمام دولت های معظم متعاقد و همچنین سازمان ملل متحد را از تسلیم کلیه اسناد تنقید (پذیرش یا تصویب) یا الحاق پیش بینی شده در مواد (۴۲) و (۴۴) و همچنین انصراف پیش بینی شده در ماده (۴۶) مطلع خواهد نمود.

ماده ۴۸ - ثبت نزد سازمان ملل متحد

این پروتکل در انطباق با ماده (۱۰۲) منشور ملل متحد، به درخواست مدیرکل نزد دبیرخانه سازمان ملل متحد ثبت خواهد شد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و چهل و هشت ماده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ پنجم تیرماه یکهزار و سیصد و هشتاد به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. ع.

مهدی کروی
رئیس مجلس شورای اسلامی